

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras kontekstā

Mg.iur., Mg.sc.ing. Andra Šenberga

Kvalifikācijas jēdziens

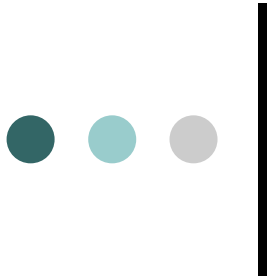
Kvalifikācija - noteiktai **profesijai atbilstošas** izglītības un profesionālās meistarības dokumentāri apstiprināts novērtējums.

Izglītības likums

Kvalifikācija - oficiāls **vērtēšanas un atzīšanas procesa rezultāts**, ko iegūst, kad kompetenta struktūra konstatē, ka indivīds ir sasniedzis mācīšanās rezultātus **atbilstīgi konkrētiem standartiem**.

Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (2008.)

Mācīšanās rezultāti - tas, ko mācību procesā iesaistītais **zina, izprot un spēj darīt** pēc attiecīgu mācību pabeigšanas, un tie ir definēti zināšanu, prasmju un kompetenču izteiksmē.

Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) kontekstā **termins „kvalifikācija” attiecināms uz visiem izglītības veidiem** (profesionālo, vispārējo un akadēmisko izglītību), **visās izglītības pakāpēs** (pamata, vidējā, augstākā izglītība, tālākizglītība) un **visās izglītības formās** (formālā, neformālā un ikdienas izglītība).

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra (LKI) – sasniegtais

- Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra, sastāv no astoņiem līmeņiem un aptver visas izglītības pakāpes un veidus.
- Balstoties uz mācīšanās rezultātiem līmeņu apraksti ir ietverti MK 2008.gada 2.decembra noteikumos Nr.990 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (2.tabula), izsakot tos trīs dimensijās:
  - zināšanas (zināšanas un izpratne);
  - prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes);
  - kompetence (analīze, sintēze un novērtēšana).

Iepriekš izdarītie secinājumi un priekšlikumi

- Konference 14.02.2011.

ja pamatizglītībai attiecina EKI/LKI 2 līmeni, tad
arodizglītībai attiecināt EKI/LKI 3 līmeni

- Seminārs nozaru ekspertiem 11.05.2012.

pamatizglītībai atvēlēt EKI/LKI 1.-2. līmeni
pārskatīt arodizglītībai noteikto EKI/LKI līmeni
izstrādāt priekšlikumus MK noteikumu izmaiņām
līmeņa noteikšanā ņemt vērā kritērijus: palīgdarbs, izpilddarbs, radošs
darbs, vadīšana
5 profesionālās kvalifikācijas līmeņu atbilstības EKI/LKI līmeņiem
priekšlikums (7.slaid)

Latvijā noteiktie profesionālo kvalifikāciju līmeņi

pirmais kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt **vienkāršus uzdevumus noteiktā praktiskās darbības sfērā**;

otrais kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju **patstāvīgi veikt kvalificētu izpildītāja darbu**;

trešais kvalifikācijas līmenis — paaugstināta teorētiskā sagatavotība un profesionālā meistarība, kas dod iespēju veikt noteiktus **izpildītāja pienākumus**, kuros **ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un organizēšana**;

ceturtais kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbu;

piektais kvalifikācijas līmenis — noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

11.05.2012. priekšlikums:

EKI/LKI līmeņi

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

1	2	3	4	5
Vienkāršs izpilddarbs		Darba organizācija/ Radošs darbs		
		(Tehniki)	(Speciālisti)	Zinātne / pētniecība
Izpilddarbs				

Priekšlikumu 2013. izmaiņām LKI aspekti

- 1) Starptautiski salīdzināmie mācīšanās rezultāti - OECD Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas 2009 rezultāti (2007.- 2010., 34 OECD un 31 partnervalsts, t.sk. 25 ES dalībvalstis. Nepiedalījās Malta un Kipra)

Latvijas 15 gadīgo jauniešu lasīšanas, matemātikas un dabaszinātņu kompetences vidējie rezultāti:

lasīšana	484 pt., nozīmīgi zemāk par vidējo rādītāju 493 15 vieta ES valstu vidū
matemātika	482 pt., nozīmīgi zemāk par vidējo rādītāju 496 21 vieta ES valstu vidū
dabaszinātnes	494 pt., zemāk par vidējo rādītāju 501 pt. 18 vieta ES valstu vidū

Sk. <http://www.ppf.lu.lv/v.3/eduinf/files/2010/gramatall.pdf>

Priekšlikumu 2013. izmaiņām LKI aspekti

2) Mērķis – sniegt vienotu informāciju par Latvijas formālās izglītības rezultātiem

3) Profesionālās izglītības likumā (27.panta pirmā daļa) noteiktais, ka arodizglītības programmā persona tiek uzņemta:

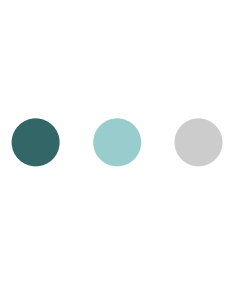
-bez iepriekšējās izglītības ierobežojuma un ne agrāk kā tajā kalendārajā gadā, kurā tai apir 15 gadi

4) Ieinteresēto pušu iepriekš paustais viedoklis (6.-7. slaidis)

5) Eiropas Sociālā fonda projektu „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” izstrādātie 14 nozaru aprakstu un kvalifikāciju struktūru (Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Valsts izglītības satura centrs) rezultāts

http://www.viaa.gov.lv/lat/strukturfondi/12111/?tl_id=12561&tls_id=573

Priekšlikums LKI 2013 aprakstiem (deskriptoriem)

Zināšanas – **ko zina**

Prasmes – **ko prot**

Kompetence – **spēja plānot, vadīt, analizēt**

Priekšlikums - Vispārējā izglītība EKI/LKI 2013

Izglītības dokuments	LKI/EKI 2010	LKI/EKI 2013
Apliecība par vispārējo pamatizglītību <i>(speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem vai smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem apguvi)</i>	1	1
Apliecība par vispārējo pamatizglītību <i>(speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem)</i>	2	1
Apliecība par vispārējo pamatizglītību	3	2
Atestāts par vispārējo vidējo izglītību	4	4

Priekšlikums - Profesionālā izglītība EKI/LKI 2013

Izglītības dokuments	LKI/EKI 2010	LKI/EKI 2013
-	1	1
<p>Atestāts par arodizglītību (par arodizglītības programmas apguvi pēc daļējas pamatizglītības)</p> <p>Apliecība par profesionālo pamatizglītību</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas apliecība (par profesionālās tālākizglītības programmas apguvi, izglītojamiem bez iepriekšējās izglītības ierobežojuma)</p>	-	2
<p>Atestāts par arodizglītību</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas apliecība (par profesionālās tālākizglītības programmas apguvi, izglītojamiem ar iepriekš iegūtu pamatizglītību)</p>	3	2
<p>Profesionālās kvalifikācijas apliecība (par profesionālās tālākizglītības programmas apguvi, izglītojamiem ar iepriekš iegūtu pamatizglītību)</p>	-	2
<p>Atestāts par arodizglītību</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas apliecība (par profesionālās tālākizglītības programmas apguvi, izglītojamiem ar iepriekš iegūtu pamatizglītību)</p>	4	3
<p>Diploms par profesionālo vidējo izglītību</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas apliecība (par profesionālās tālākizglītības programmas apguvi, izglītojamiem ar iepriekš iegūtu vidējo izglītību)</p>	4	4

Jautājumi, debates?
Paldies par uzmanību

A.Šenberga

Izglītības kvalitātes valsts dienests

E-pasts: andra.senberga@ikvd.gov.lv

Tālr.: 67358074; 26631188